

СИЛАБУС

з курсу «Політично-правові студії»

на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за соціально-політичним спрямуванням
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14годин – лекції, 16годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – **Воронянський Олександр Володимирович**, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.
<http://new.khntusg.com.ua/staff/voronjanskij-oleksandr-volodimirovich-2>

Опис курсу

Пререквізити (базові знання, необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: Історія української державності, Історія держави та права, Теорія права, Філософія, основи економічної теорії.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Даний курс відноситься до соціально-політичного циклу підготовки студентів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти. Він є необхідною складовою частиною громадянсько-патріотичної підготовки кваліфікованого фахівця, виходячи з місії ХНТУСГ готувати національно свідомих лідерів-організаторів сталого, інноваційного розвитку суспільства для служіння інтересам України.

Це авторський курс, спеціально розроблений для того, щоб допомогти майбутнім фахівцям сформувати базові знання про сутність політики як конкурентної боротьби за позаекономічний перерозподіл ресурсів, механізму процесу політичної інституціоналізації, політичну систему, політичні процеси та їх акторів та роль політичної сфери в житті суспільства і її діалектичний взаємозв'язок з динамікою еволюції суспільних інститутів, зокрема, політико-правової сфери діяльності суспільства.

Інноваційною особливістю курсу є наукове описання політичного процесу як динамічної системи мереж, в основі якої лежить баланс ресурсного забезпечення акторів політичної конкуренції. Вивчення даного курсу закладає наукову базу, яка дозволить Вам приймати ефективні рішення у подальшій професійній діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні закономірності інституціоналізації системи публічної, і зокрема, державної влади, що знаходить своє вираження в політико-правовій системі суспільства;
- сутність, ознаки та політичний механізм функціонування держави як політичної організації суспільства, партійних систем, виборчих систем, а також особливості їх нормативно-правового закріплення;
- механізм та динаміку політичного процесу, політичних трансформацій та політичні технології.

вміти:

- розрізняти основні політологічні концепції сучасності;
- на основі наукових підходів застосовувати типологію політичних систем, виборів, політичної поведінки, політичних еліт;
- аналізувати політичні процеси в контексті їх правової інституціоналізації;
- визначати актуальні тенденції розвитку міжнародних відносин, напрямів зовнішньополітичної діяльності України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета курсу «Політично-правові студії» – на основі оволодіння ефективним апаратом наукового аналізу політичного процесу забезпечити становлення особистості майбутнього фахівця не лише як громадянина й патріота, але й як ефективного управлінця, здатного приймати оптимальні рішення з урахуванням політичної складової.

Предметом курсу «Політично-правові студії» є вивчення закономірностей діалектичного взаємозв'язку політичної сфери життя суспільства з його нормативно-правовою системою і інститутом державної влади.

Завдання курсу:

- з'ясування поняття політико-правової системи як вираження конкурентної боротьби за контроль над процесом владного перерозподілу ресурсів суспільства через механізм держави;

- засвоєння закономірностей розвитку та функціонування інституціоналізації політичного життя, усвідомлення сутності політичних процесів та явищ, механізмів влади;

- оволодіння основними термінами та категоріями політичної науки на рівні їх відтворення і тлумачення для практичного застосування і втілення в процесі фахової діяльності.

Компетентності:

- Володіти активною громадянською позицією, оснований на засадах гуманістичної та патріотичної етики, що ґрунтується на наукових знаннях, демонструвати соціальну відповідальність при здійсненні професійної діяльності.

- Здатність приймати науково обґрунтовані громадянські рішення в умовах політичних трансформацій міжнародного простору, здійснювати професійну діяльність як член української нації та громадянин національної держави.

Результати навчання:

- Розуміти основні закономірності функціонування політико-правової системи суспільства та системи міжнародних політичних відносин.

- Демонструвати здатність працювати як особисто, так і в групі над засвоєнням навчального матеріалу та вирішенням проблематики громадянсько-політичного спрямування, виходячи з поставленого завдання.

- Здатність демонструвати знання і розуміння політичних технологій, необхідних для підтримки стабільності політичної системи в типових умовах.

- Уміти визначати актуальні для сфери своєї діяльності тенденції розвитку політичних процесів в умовах недостатньої та суперечливої інформації.

Структура курсу

Змістовний модуль 1. Інституціональні основи політико-правової системи

Тема 1. Проблема суб'єктності політико-правових відносин

Тема 2. Інституціоналізація політичних відносин у контексті формування нормативно-правової системи суспільства

Тема 3. Держава і партійні системи в політико-правовій системі суспільства

Тема 4. Виборчі системи як механізм формування державної влади.

Змістовний модуль 2. Політичні процеси

Тема 5. Політичний процес. Еволюційний та революційний типи трансформації суспільних відносин

Тема 6. Соціальна та економічна політика як фактор стабілізації політико-правової системи

Тема 7. Проблеми та перспективи функціонування політико-правової системи України на сучасному етапі

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Базова література.

1. Воронянський О. В. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник / О. В. Воронянський, Ю. В. Зайончковський, С. С. Романова. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2018. — 224с.

2. Воронянський О. В. Політологія: підручник / О. В. Воронянський, Т. Ю. Кулішенко, І. В. Скубій. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. — 180с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>